

Juridiska avdelningen
Sara Catoni

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Moderna och enklare skatteregler för arbetslivet (SOU 2025:4)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) välkomnar förenklingar och förtydliganden i dagens regelverk. Arbetsmarknaden behöver tydliga regler, förutsägbara kostnader och en enkel skattemässig hantering av anställda.

SKR *tillstyrker* att tjänstestället fastställs utifrån arbetsgivarens avsikt vid anställningens början. SKR anser dock att två år kan vara en lång tid att överblicka i vissa situationer, varför ett utvecklat resonemang bör inkluderas i det fortsatta lagstiftningsarbetet för att tydliggöra när det kan vara lämpligt att avvika från sådan tidshorisont.

SKR *tillstyrker* att, i de fall arbetet ska utföras på fler än en arbetsplats eller under förflyttning, tjänsteställets placering i första hand ska anses vara den plats där den anställda ska utföra mer än 50 procent av arbetet.

SKR *avstyrker* att tjänstestället i andra hand ska anses vara den lokal som den skattskyldige i regel dagligen besöker. SKR föreslår istället en mindre restriktiv regel som tar större hänsyn till den skattskyldiges organisatoriska hemvist vid avgörandet av tjänsteställets placering.

SKR *tillstyrker* utredningens förslag om en särreglering för arbetstagare som utför arbete under en begränsad tid likt vissa arbeten inom bygg- och anläggningsbranschen.

SKR anser att det fortsatt finns behov av en undantagsregel från tidsgränsen för avdragsavdragsrätt för ökade levnadskostnader i form av logi när det finns synnerliga skäl därtill.

SKR *anser* att tidpunkten för ikraftträdandet av förslagen bör justeras till en senare tidpunkt för att ge arbetsmarknadens parter möjlighet att anpassa bestämmelser i kollektivavtal som berörs av de förslagna ändringarna.

SKR förutsätter att förslagen om införandet av nya regler kring tjänsteställets placering inte medför någon påverkan beträffande arbetstagares arbetsskyldighet.

SKR förutsätter att sektorn, såsom brukligt när staten ändrar skatteregler för till exempel grundavdrag, får statsbidrag som kompenserar för intäktsbortfall.

SKR *avstår* från att yttra sig över förslagen i övrigt.

Allmänna synpunkter

Sedan skattereformen 1991 då reglerna om tjänstestället placering fick sin utformning har mycket hänt på arbetsmarknaden. Det är till exempel fler som utför arbete på annan plats än i arbetsgivarens lokaler och det är fler som är anställda av en arbetsgivare men där arbetet utförs hos olika kunder eller på skiftande arbetsplatser. Tjänsteställets placering har en skattemässig betydelse för enskilda skatteskyldiga, arbetsgivare, uppdragsgivare och näringsidkare till exempel om en resa från bostaden till platsen där arbetet utförs är att skattemässigt betraktas som en resa till och från arbetsplatsen (arbetsresa) eller som en resa i tjänsten (tjänsteresa). Tjänsteställets placering har också betydelse för rätt till avdrag för ökade levnadskostnader och dubbel bosättning.

SKR är en intresse- och arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner och arbetar med de områden och perspektiv som är relevanta för våra medlemmar. SKR avstår därför från att yttra sig över de delar i betänkandet som inte direkt berör kommuner och regioner, och som exempelvis tar sikte på löntagarbeskattning som sådan.

Som en generell synpunkt välkomnar SKR förenklingar och förtydliganden i dagens regelverket. För arbetsgivare, och för arbetsmarknaden i stort, är det avgörande med tydliga regler, förutsägbara kostnader och en enkel skattemässig hantering av anställda. Det är dock viktigt att arbetsmarknadernas parter ges möjlighet att anpassa bestämmelser i kollektivavtal som berörs av de förslagna ändringarna, och att ikraftträdandedatumet sätts med beaktande av detta.

SKR förutsätter att förslagen om införandet av nya regler kring tjänsteställets placering inte medför någon påverkan beträffande arbetstagares arbetsskyldighet. SKR förutsätter också att sektorn, såsom brukligt när staten ändrar skatteregler för till exempel grundavdrag, får statsbidrag som kompenserar för intäktsbortfall.

Avsnitt 6.5.2 Fastställande av tjänstestället ska grunda sig på arbetsgivarens avsikt eller uppdragsgivarens avsikt

SKR tillstyrker att tjänstestället fastställs utifrån arbetsgivarens avsikt vid anställningens början. En sådan reglering bidrar till ökad tydlighet och minskar osäkerheten i dagens regelverk.

Genom avsiktregeln tydliggörs hanteringen av distansarbete och SKR välkomnar den förtydligande distinktionen mellan situationer då den skattskyldige *får* eller *ska* arbeta helt eller delvis på annan plats än i arbetsgivarens lokal. Dessa förtydliganden gör det enklare att förutse de skattemässiga konsekvenserna vid distansarbete och kan bidra till att främja flexibiliteten på arbetsmarknaden.

Utredningens resonemang om att avsikten ska vara framåtsyftande och baseras på objektiva konstaterbara omständigheter som föreligger vid anställningens eller uppdragets början är enligt SKR:s mening en rimlig utgångspunkt. SKR anser dock att det behöver tydliggöras när det kan vara lämpligt att avvika från den tidsperiod om två år som utredaren föreslår som riktmärke för bedömningen. Beträffande exempelvis vissa modersmålslärare påverkar yttre faktorer kommuner och kommunala bolags möjligheter att förutse var arbetet för dessa arbetstagare kommer att utföras. En kommun eller ett kommunalt bolag kan inte på förhand med säkerhet veta om en viss skola kommer att erbjuda modersmålsundervisning inom ett visst språk på en längre horisont än en termin eller ett läsår. En kortare tidsperiod än två år bör i detta och liknande fall appliceras för att uppnå syftet om förutsägbarhet utan att vara alltför administrativt betungande för regioner, kommuner och kommunala bolag. SKR föreslår således att det fortsätta lagstiftningsarbetet inkluderar ett utvecklat resonemang rörande tidshorisonten och när det är lämpligt att avvika från tvåårsregeln.

Avsnitt 6.5.3 Tjänsteställets placering

SKR tillstyrker att, i de fall arbetet ska utföras på fler än en arbetsplats eller under förflyttning, tjänsteställets placering i första hand ska anses vara den plats där den anställde ska utföra mer än 50 procent arbetet. En sådan regel motsvarar i praktiken det som gäller idag och kvantifierar uttrycket *"huvuddelen av sitt arbetet"* vilket har ansetts motsvara värdet av mer än hälften, dvs. mer än 50%.

SKR *avstyrker* dock att bedömningen i andra hand ska vara den lokal som den skattskyldige i regel dagligen besöker på grund av arbetet. Den föreslagna regeln är alltför restriktiv och riskerar att bostaden i allt fler fall skulle anses utgöra tjänsteställe, med konsekvensen att fler resor skulle anses utgöra tjänsteresor utanför ordinarie arbetstid. Detta riskerar att leda till svåröverskådliga negativa ekonomiska konsekvenser för kommuner, regioner och kommunala bolag. Vidare riskerar detta att hämma nödvändig flexibilitet i samhällsviktiga verksamheter, och det kan även negativt kunna komma att påverka inarbetade arbetssätt och befintliga kollektivavtal. De geografiska förutsättningarna varierar kraftigt i landet och på många platser är det långa pendlingsavstånd mellan arbetstagarens bostad och arbetsplatsen. Fokus riskerar att flyttas från var arbetet utförs till var arbetstagarna bor och deras personliga förutsättningar att bosätta sig.

SKR föreslår istället en mindre restriktiv regel som tar större hänsyn till arbetstagarens organisatoriska hemvist vid avgörandet av tjänsteställets placering. Detta skulle bättre tillgodose behovet av förutsägbarhet och tydlighet med mindre risk för negativ påverkan av inarbetade arbetssätt.

Avsnitt 6.5.4 Tjänsteställets placering vid arbete som pågår en begränsad tid på varje plats

SKR *tillstyrker* utredningens förslag om en särreglering för arbetstagare som utför arbete under en begränsad tid på varje plats likt vissa arbeten inom bygg- och anläggningsbranschen. SKR anser likt utredningen att skattskyldiga med detta arbetsmönster kräver särskild hänsyn eftersom arbetsplatsen många gånger kan ligga långt från den fasta bosättningen.

Avsnitt 9.4.2 Hur länge får avdrag göras?

SKR anser att det fortsatt finns behov av en undantagsregel från tidsgränsen när det finns synnerliga skäl därtill, och det även om tidsgränsen generellt sätts till fem år. Exempelvis kan avståndet vara väl över tio mil mellan bostad och tjänsteställe för regionråd och kommunalråd, och blir någon av dessa valda för mer än en mandatperiod bör ett undantag kunna aktualiseras.

Avsnitt 10 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

SKR anser att tidpunkten för ikraftträdandet av förslagen inte bör ske förrän arbetsmarknadens parter har fått rimlig tid på sig att anpassa de bestämmelser i kollektivavtal som berörs av de föreslagna förändringarna.

Vid bedömningen om vad som utgör rimlig tid anser SKR att utredningen bör beakta resultatet av pågående kollektivavtalsförhandlingar som berör alla sektorer på arbetsmarknaden.

Avsnitt 11 Konsekvenser av utredningens förslag

Det är brukligt att kommunsektorn kompenseras för den påverkan på skatteintäkterna som ändrade skatteregler föranleder, t.ex. görs det när staten ändrar skatteregler för tex grundavdrag. SKR förutsätter att så sker även i förhållande till den påverkan som utredningen pekar på.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande